

Αλιείς ανθρώπων (Πρωτ. π. Θωμάς Βαμβίνης)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιουνίου 22, 2014

Σήμερα διαβάζεται στους Ιερούς Ναούς τό ευαγγελικό ανάγνωσμα, από τό κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο, πού περιγράφει τήν κλήση τών τεσσάρων πρώτων μαθητών τού Χριστού. Τούς βρήκε «παρά τήν θάλασσαν τής Γαλιλαίας», τούς μέν (Πέτρο καί Ανδρέα) «βάλλοντας αμφίβληστρον εις τήν θάλασσαν», δηλαδή ρίχνοντας τά δίχτυα τους στήν λίμνη, τούς δέ (Ιάκωβο καί Ιωάννη) «καταρτίζοντας τά δίχτυα αυτών» καί τούς κάλεσε νά εγκαταλείψουν τήν αλιεία τών ψαριών, νά Τόν ακολουθήσουν, προκειμένου νά τούς κάνη «αλιείς ανθρώπων». Τούς πήρε από τήν θάλασσα τής Γαλιλαίας καί τούς άνοιξε στό πέλαγος τής κοινωνίας τών ανθρώπων δίνοντάς τους ως δίχτυ τήν διδασκαλία Του καί τήν μαρτυρία γιά τό πρόσωπό Του, τόν Θεό Λόγο, πού προσέλαβε στήν υπόστασή Του ακέραιη τήν φύση μας.

Θά σχολιάσουμε στήν συνέχεια τήν έκφραση «αλιείς ανθρώπων», η οποία ανάλογα μέ τήν ερμηνεία πού τής δίνει κανείς, μπορεί νά πάρη θετικό ή αρνητικό περιεχόμενο, αφού, ανάλογα μέ τήν ποιότητα τών αλιείων, μπορεί νά συνδέεται είτε μέ τήν αγάπη καί τήν ελευθερία, είτε μέ τήν εκμετάλλευση καί τήν καταπιεστική επικυριαρχία. Έχουμε τήν εντύπωση ότι εξω από τό πλαίσιο τής ευαγγελικής ζωής η «αλιεία τών ανθρώπων» έχει περιεχόμενο αρκετά προκλητικό γιά τήν ανθρώπινη ελευθερία. Σήμερα μέ όλα τά μέσα επικοινωνίας, τά γνωστά μας Μ.Μ.Ε., αλλά καί τά διάφορα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ασκείται μιά ακατάπαυστη αλιεία ανθρωπίνων συνειδήσεων. Η συγκυρία μάλιστα μέσα στήν οποία ακούσθηκε φέτος στους Ιερούς Ναούς η έκφραση «αλιείς ανθρώπων», προκαλεί αυθόρμητους σχολιασμούς τού περιεχομένου της μέσα στό ευρύ πλαίσιο τής εκκλησιαστικής καί κοινωνικής ζωής. Μάς ενδιαφέρουν αυτοί οι σχολιασμοί (τού ευρέος πλαισίου), γιατί πιστεύουμε ότι τονίζουν τό απελευθερωτικό καί αναγεννητικό περιεχόμενο τής αποστολικής αλιείας, σέ αντίθεση μέ άλλες εξωεκκλησιαστικές κοσμικές αλιείες, πού φαλκιδεύουν τίς ανθρώπινες συνειδήσεις.

Στήν αλιεία

υπάρχει τό δίχτυ ή τό αγκίστρι μέ τό δόλωμα. Καί μέ τά δύο αυτά αλιευτικά μέσα επιδιώκεται η αιχμαλωσία τών ψαριών, είτε απλώνοντας τό δίχτυ στίς ελεύθερες πορείες τους, είτε ελκύνοντάς τα μέ τό δόλωμα, πού κρύβει κάτω απ' τήν ελκυστικότητα του τό αγκίστρι τής αιχμαλωσίας. Αυτή η πραγματολογική προσέγγιση τής αλιείας δέν αφήνει περιθώρια γιά θετικό

περιεχόμενο στην «αλιεία των ανθρώπων». Αν σκεφθούμε μάλιστα τους τρόπους «αλίευσης» οπαδών ή μελών που εφαρμόζουν διάφορες παραθρησκευτικές οργανώσεις ή αιρέσεις ή περίεργες φιλοσοφικές ομάδες θά καταλάβουμε ότι πλεονεκτεί σ' αυτές η χρήση του δολώματος. Χρησιμοποιούνται δολώματα που καταπραΰνουν δήθεν υπαρξιακές ανασφάλειες, χωρίς όμως νά θεραπεύουν τις αιτίες τους και χωρίς προπαντός νά ακουμπούν τις φλεγμονές των παθών. Γι' αυτό, λόγω του τρόπου και του σκοπού αυτών των φθοροποιών αλιεύσεων, έχει ενδιαφέρον νά διασαφιστή τὸ νοηματικό περιεχόμενο τῆς αποστολικῆς αλιείας.

Στὴν διασάφηση βοηθὸν δύο παρατηρήσεις:

1.
Σύμφωνα μὲ τὴν ἀποψη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, οἱ τέσσερις μαθητὲς ἀποδέχτηκαν ἀμέσως τὴν πρόσκληση τοῦ Χριστοῦ (νά γίνουν αλιεῖς ἀνθρώπων), γιατί αὐτοὶ πρῶτοι γεύτηκαν τὴν μακαριότητα αὐτῆς τῆς αλιείας, ἀφοῦ αὐτοὺς πρῶτος ἀλίευσε ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν λαὸ τοῦ Ἰσραήλ. Ἐπισημαίνει μάλιστα τὴν διαδικασία αὐτῆς τῆς αλιείας, ἡ ὁποία δὲν καταγράφεται μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς στό Ευαγγέλιο τοῦ Ματθαίου, γι' αὐτὸ καταφεύγει συμπληρωματικὰ καὶ στό Ευαγγέλιο τοῦ Ἰωάννου. Τὸ περιστατικὸ πού περιγράφεται στόν ευαγγελιστὴ Ματθαῖο συνέβη ὅταν ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης ἦταν στὴν φυλακὴ. Στό Ευαγγέλιο τοῦ Ἰωάννου ἔχουμε τὴν ὑπόδειξη τοῦ Χριστοῦ, ὡς τοῦ «Ἀμνοῦ τοῦ Θεοῦ», ἀπὸ τὸν Πρόδρομο, πρὶν μὴ στὴν φυλακὴ, σὲ δύο μαθητὲς του, οἱ ὁποῖοι ἀκολούθησαν τὸν Χριστό. Ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο μαθητὲς ἦταν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ ἄλλος, πού δὲν κατονομάζεται, πιθανολογεῖται ἀπὸ ὀρισμένους ἐρμηνευτὲς ὅτι ἦταν ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος κατέγραψε τὸ γεγονός.

Ἐχει

μεγάλη σημασία αὐτὴ ἡ πρώτη συνάντηση τοῦ Χριστοῦ μὲ τοὺς μελλοντικούς μαθητὲς Του. Μετὰ τὴν ὑπόδειξη τοῦ Προδρόμου, καθὼς ἀκολουθοῦσαν τὸν Χριστό, Ἐκεῖνος στράφηκε πίσω, τοὺς εἶδε πού ἀκολουθοῦσαν καὶ τοὺς ρώτησε: «τί ζητεῖτε;». Ἐκεῖνοι τὸν ἀποκάλεσαν ραββί, δηλαδή, διδάσκαλε, καὶ τὸν ρώτησαν πού μένει. Ἐκεῖνος τοὺς ἀπάντησε: Ἐλάτε νά δῆτε. Καὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἐμειναν μαζί Του. Ἡ γνώση γιὰ τὸν Χριστό πού ἀπέκτησε ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπικοινωνία, τὸν ἔκανε νά τρέξει στόν ἀδελφὸ του

Σίμωνα και νά τού πή «ευρήκαμεν τόν Μεσσία». Βεβαιώθηκε, δηλαδή, ότι ο Ιησούς ήταν αυτός για τόν οποίο μιλούσε ο Πρόδρομος, αλλά και όλοι οι Προφήτες.

Στήν ιστορία αυτήν δύο σημεία είναι άξια ιδιαίτερης προσοχής: Πρώτον, ότι τόν Ανδρέα και τόν άλλο μαθητή δέν τούς κάλεσε ο Χριστός κοντά του, αλλά αυτοί Τόν ακολούθησαν, μετά από τήν υπόδειξη τού διδασκάλου τους Ιωάννου τού Προδρόμου. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μάλιστα σχολιάζοντας τήν ερώτηση τού Χριστού ?«τί ζητείτε;»? λέει, ότι ο Θεός δέν μάς δίνει τίς ευεργεσίες Του πρίν εμείς εκφράσουμε γι' αυτές τήν θέλησή μας. Τίς δίνει μόνον όταν αρχίσουμε έμπρακτα νά τίς ζητούμε, «όταν τό θέλεις παράσχωμεν». Ο πρωτόκλητος Ανδρέας και οι άλλοι μαθητές είχαν έντονη επιθυμία νά γνωρίσουν Αυτόν για τόν οποίο έγγραψε «Μωυσής εν τώ νόμω» και οι Προφήτες, γι' αυτό προσκολλήθηκαν και μαθήτευσαν στόν Πρόδρομο. Δεύτερον, πρίν τούς συναντήσει ο Χριστός στήν θάλασσα τής Γαλιλαίας, τήν ώρα τής εργασίας τους, αυτοί τόν γνώριζαν ως τόν Μεσσία. Είχαν προσελκυσθή ?είχαν αλιευθή? από τό πρόσωπο και τόν λόγο Του. Μέ λίγα λόγια είχαν πεισθή ότι σ' Αυτόν υπάρχει η αληθινή ζωή και έξω από Αυτόν δέν έχει τίποτε απ' ό,τι υπάρχει νόημα. Αυτός είναι η κατάληξη τής ιστορίας τού Ισραήλ, αλλά και η δόξα του. Έτσι εξηγείται η άμεση ανταπόκριση στήν πρόσκλησή Του, σέ σημείο ν' αφήσουν, οι μέν στήν μέση τήν δουλειά πού ξεκίνησαν («βάλλοντες αμφίβληστρον εις τήν θάλασσαν»), οι δέ, μαζί μέ τά δίχτυα πού επιδιόρθωναν, νά εγκαταλείψουν τό πλοίο και τόν πατέρα τους και νά ακολουθήσουν τόν Χριστό. Αυτή η «αλίευση» τών πρώτων μαθητών τού Χριστού, ήταν εκ μέρους τους μιά πράξη απαγκίστρωσης από αυτά πού πνίγουν τήν καθημερινότητα τών ανθρώπων, μιά πράξη ελευθερίας.

2.

Τό μεγαλείο τής κλήσεως τού Χριστού δέν μπορεί νά γίνη αντιληπτό από τόν πεπερασμένο ανθρώπινο νού. Τό εύρος μάλιστα και η ποιότητα τής ελευθερίας πού προϋποθέτει, αλλά προπαντός αυτής πού κατόπιν χαρίζει, είναι πράγματα συνυφασμένα μέ τήν γεύση τού σταυρού, τού πόνου και τού εκούσιου καθημερινού θανάτου. Αυτό ζούσε ο απ. Παύλος όταν έγγραφε στους Κορινθίους: «καθ' ημέραν αποθνήσκω». Γι' αυτό και ο λόγος τού Χριστού: «Δεύτε οπίσω μου, και ποιήσω υμάς αλιείς ανθρώπων», πρέπει νά συνδέεται μέ τόν παράλληλο λόγο Του: «εί τις θέλει οπίσω μου ελθείν, απαρνησάσθω εαυτόν...».

Ο Χριστός «αλίευσε» τούς μαθητές Του, χωρίς δολώματα και χωρίς δίχτυα φαλκιδευτικά τής ελευθερίας τους. Τούς προσήλκυσε μέ τήν αλήθεια, αλλά και μέ τήν προετοιμασία τους γιά θλίψεις και πόνους, χωρίς ποτέ νά τούς κρατά καταναγκαστικά κοντά Του. Γι' αυτό, όταν κάποτε ορισμένοι από τόν ευρύτερο κύκλο τών μαθητών δέν «περιπατούσαν» μαζί Του, είπε στους Δώδεκα: «μή και υμείς θέλετε υπάγειν;».

Μέ τήν εμπειρία πού είχαν οι Μαθητές από τόν τρόπο πού τούς αλίευσε ο Χριστός, τόν ίδιο τρόπο εφάρμοσαν, όταν απλώθηκαν στίς κοινωνίες τών ανθρώπων. Μαρτυρούσαν τήν αλήθεια. Δέν κολάκευαν τά πάθη τών ανθρώπων. Τούς καλούσαν σέ μετάνοια, πού σημαίνει ότι αναγνώριζαν τήν ελευθερία τής συνειδήσεώς τους, γιατί ικανός γιά μετάνοια είναι μόνον αυτός πού είναι κύριος και υπεύθυνος τών πράξεών του. Τούς συνέδεαν μέ τόν Χριστό και όχι μέ τόν εαυτό τους, φωτίζοντας μέ τόν λόγο, τήν προσευχή και τήν χάρη τών μυστηρίων τόν νού και τήν καρδιά τους. Μέ αυτό τό φώς τούς αποκάλυπταν καταρχήν τίς εσωτερικές κρυφές εξαρτήσεις τους από θνητά πρόσωπα, φθαρτά πράγματα και λανθασμένες αντιλήψεις γιά τόν κόσμο και τόν Θεό. Έτσι, από τήν προκαταρτική ελευθερία τής επιλογής τούς οδηγούσαν στήν ελευθερία πού είναι καρπός τής πνευματικής γνώσεως, τής γνώσεως τής αλήθειας, δηλαδή τού Χριστού, κατά τό «γνώσεσθε τήν αλήθειαν, και η αλήθεια ελευθερώσει υμάς».

Αυτή η αλίευση είναι τελείως άλλη από αυτήν πού ασκούν οι ποικιλώνυμοι κοσμικοί «αλιείς τών ανθρώπων», πού «καταρτίζουν» τά δίχτυα τους στά διάφορα δίκτυα κοινωνικής (ή κάποιες φορές και πολιτικής) δράσης, ηλεκτρονικής επικοινωνίας και κοινωνικής δικτύωσης.

(Πηγή: parembasis.gr, Ιούνιος 2012)